

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa M. Ł. i G. Ł.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej N. w. W.
o stwierdzenie nieważności i ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 maja 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 29 września 2020 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2) zasądza od każdego z powodów na rzecz pozwanej kwoty po 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego,**
- 3) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] adwokatowi K. P. tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodom w postępowaniu kasacyjnym kwotę 135 (sto trzydzieści pięć) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu – w interesie publicznym – ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Skargę kasacyjną od wyroku z dnia 29 września 2020 r. Sądu Apelacyjnego w W. wnieśli powodowie G. Ł. i M. Ł., wskazując na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Skarżący podkreślili, że wnosili alternatywne żądania dotyczące stwierdzenia nieważności, uchylenia lub ustalenia nieistnienia uchwały. Co do każdego z tych żądań wypowiedział się Sąd pierwszej instancji. Złożona apelacja zaskarżała wyrok Sądu pierwszej instancji w całości. Sąd Apelacyjny z kolei nie wypowiedział się w ogóle odnośnie do żądania nieistnienia uchwały.

Odwołanie się do przesłanki zawartej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na

jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, nie publ.; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, nie publ.; z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, nie publ.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, nie publ.; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, nie publ.; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, nie publ.; z dnia z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, nie publ.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, nie publ.; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, nie publ. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.).

Wskazane przez skarżących okoliczności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie występują. Sąd Okręgowy uznał, że powodowie nie posiadali interesu prawnego do występowania z roszczeniem ewentualnym o ustalenie nieistnienia uchwały, opartym na art. 189 k.p.c., gdyż w pierwszej kolejności mogli poszukiwać ochrony prawnej w drodze powództwa opartego na podstawie art. 43 ust. 5 u.s.m. Natomiast Sąd drugiej instancji wskazał, że właściwym instrumentem prawnym, w ramach którego możliwa jest kontrola zgodności z prawem uchwały mającej za przedmiot określenie przedmiotu odrębnej własności lokali, jest właśnie powództwo z art. 43 ust. 5 u.s.m., gdyż przepis ten stanowi *lex specialis* wobec art. 42 ustawy z 16 września 1982 r. – prawo spółdzielcze, zawiera ograniczenia podmiotowe i czasowe, dotyczące zarówno osoby, która może zaskarżyć uchwałę zarządu, jak i terminu wniesienia odwołania. Ponadto Sąd drugiej instancji podkreślił, że odmienne traktowanie tego przepisu niweczyłoby cel tej szczególnej regulacji i prowadziłoby do nieuzasadnionego jej obejścia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2008 r., V CSK 33/08, OSNC-ZD 2009, nr 2, poz. 51, uchwała Sądu Najwyższego z 8 marca 2019 r., III CZP 88/18, OSNC 2020, nr 1, poz. 7, a także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 2019 r., V CSK 327/18, nie publ.). Zatem Sąd drugiej instancji pośrednio odniósł się do podnoszonej przez skarżących kwestii.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ k.p.c.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodom z urzędu orzeczono na podstawie § 16 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 14 ust. 1 pkt 1 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 18).

a.s.